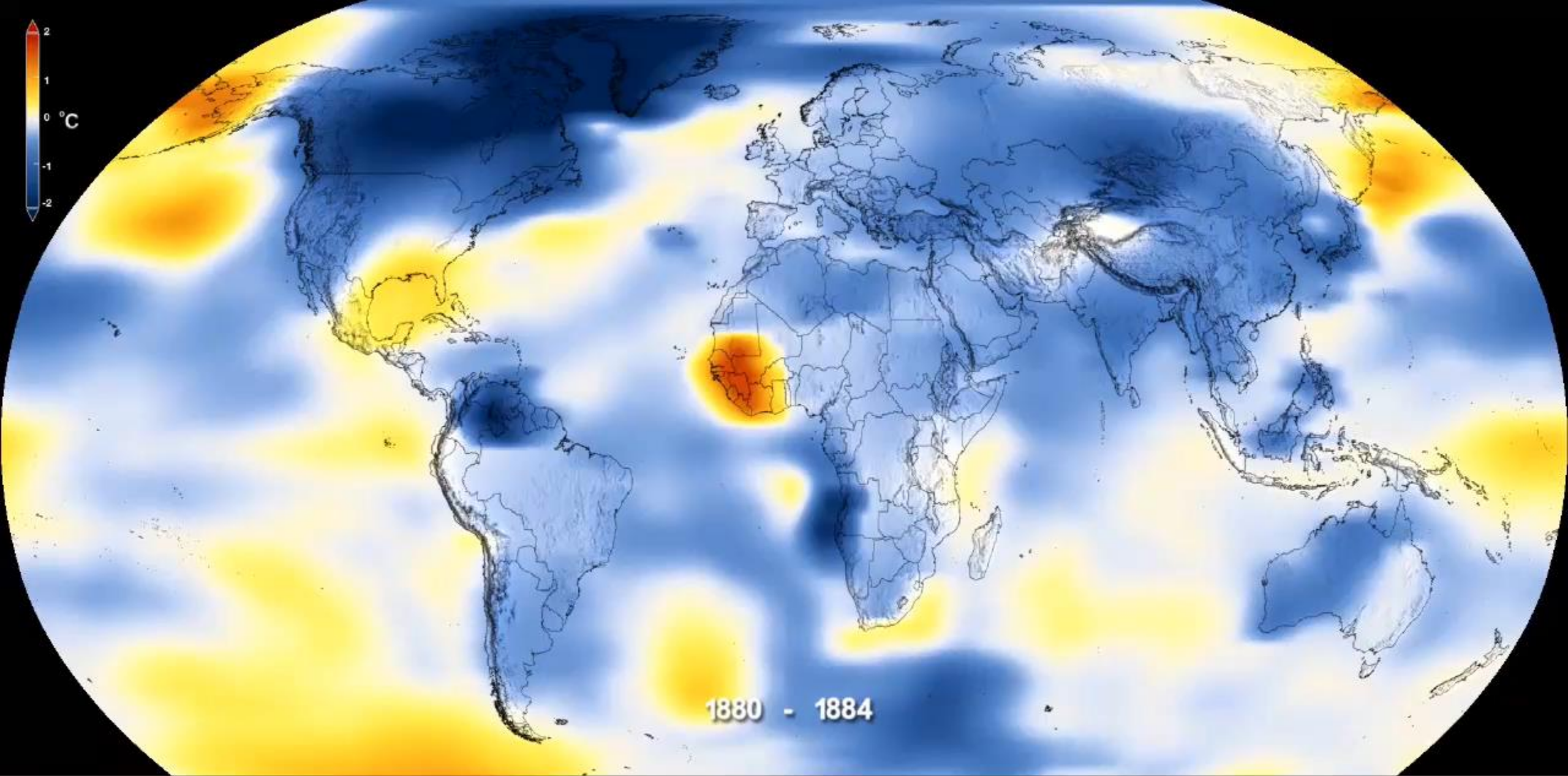

KLIMALANDMAND

Værktøj til klimahandling på bedriften

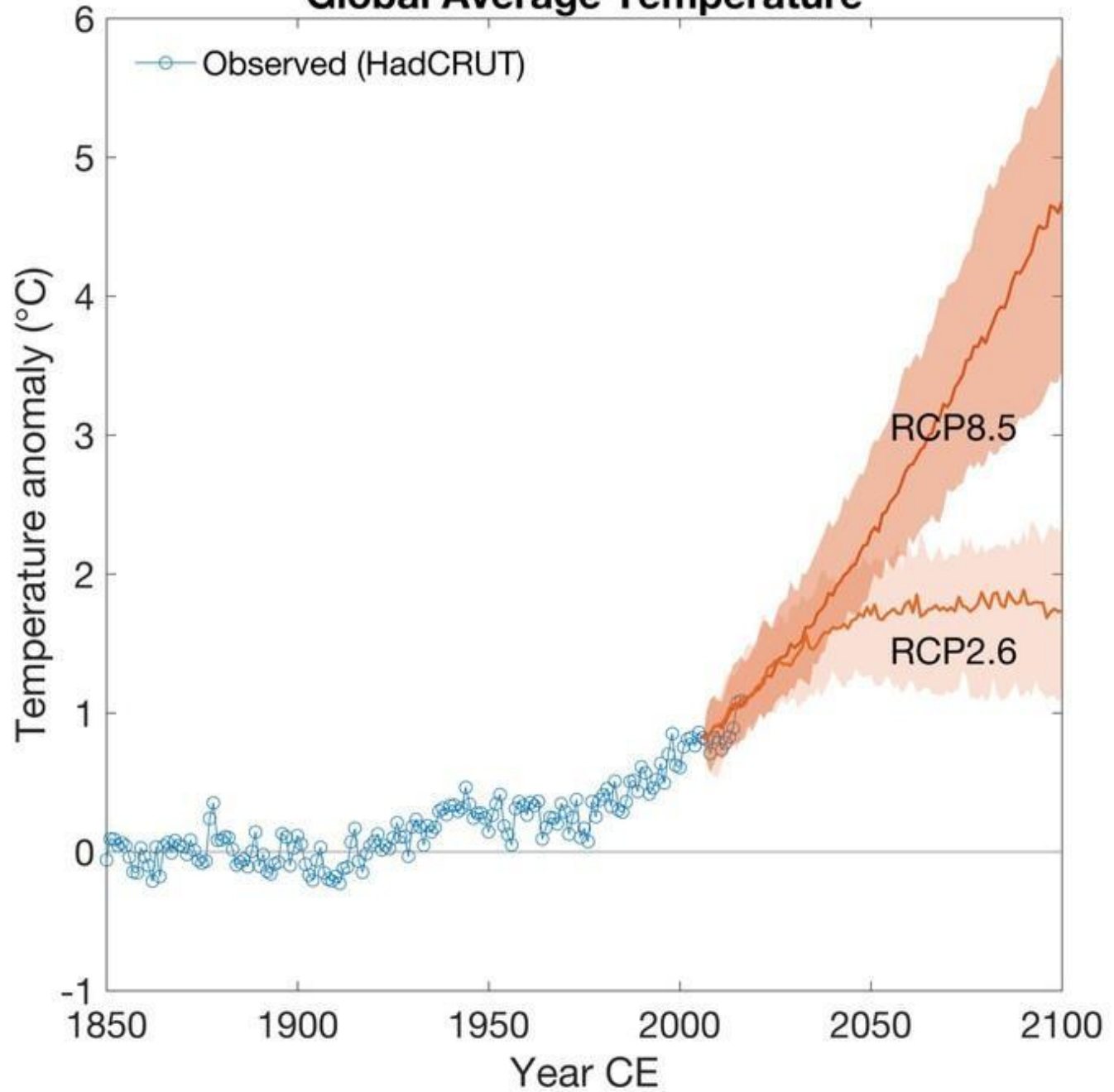
Økologikongres – 20. november 2019

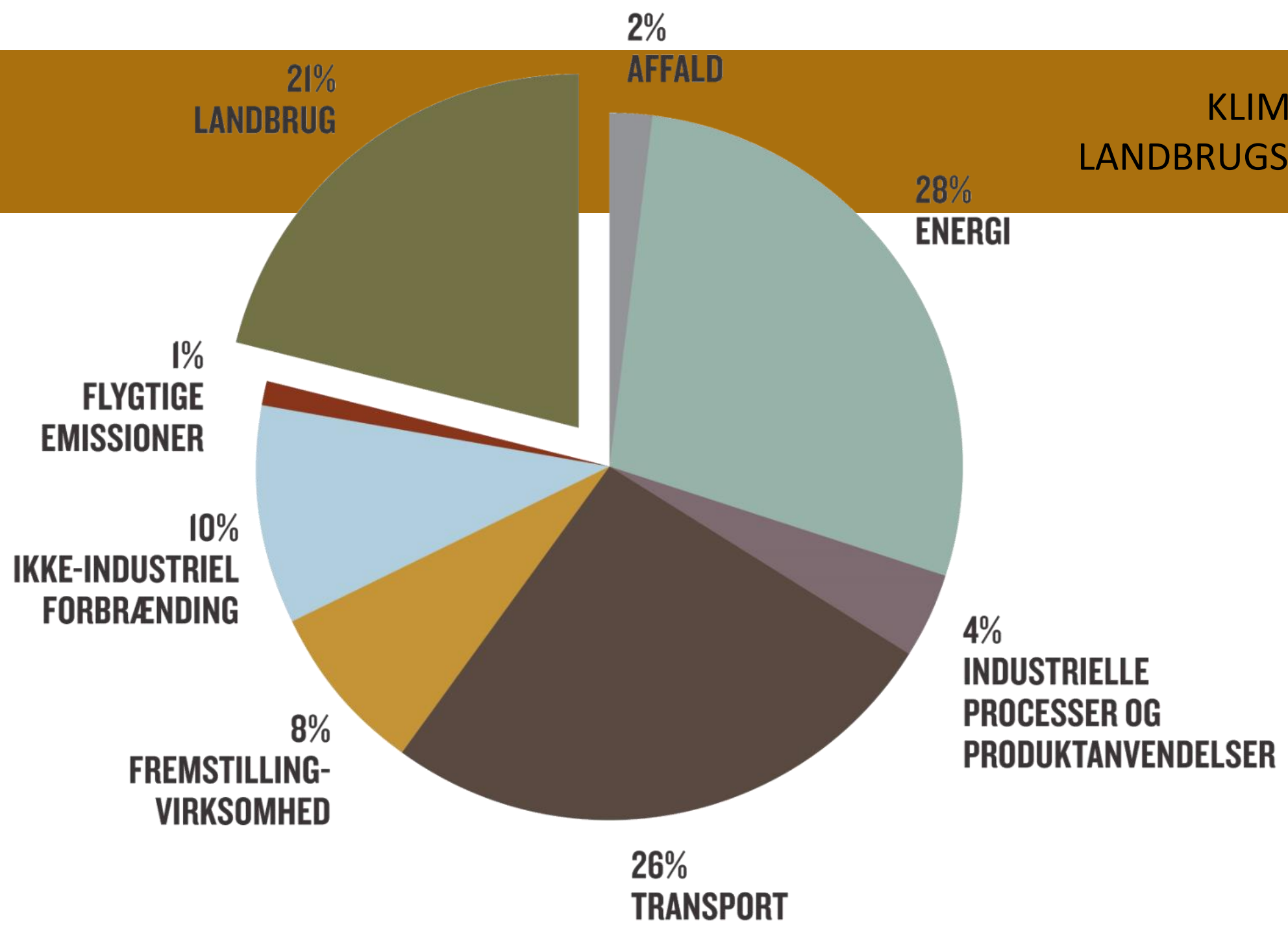

Progression of changing global surface temperature anomalies from 1880 through 2018. These calculations produce the global average temperature deviations from the baseline period of 1951 to 1980. Source: NASA

Global Average Temperature

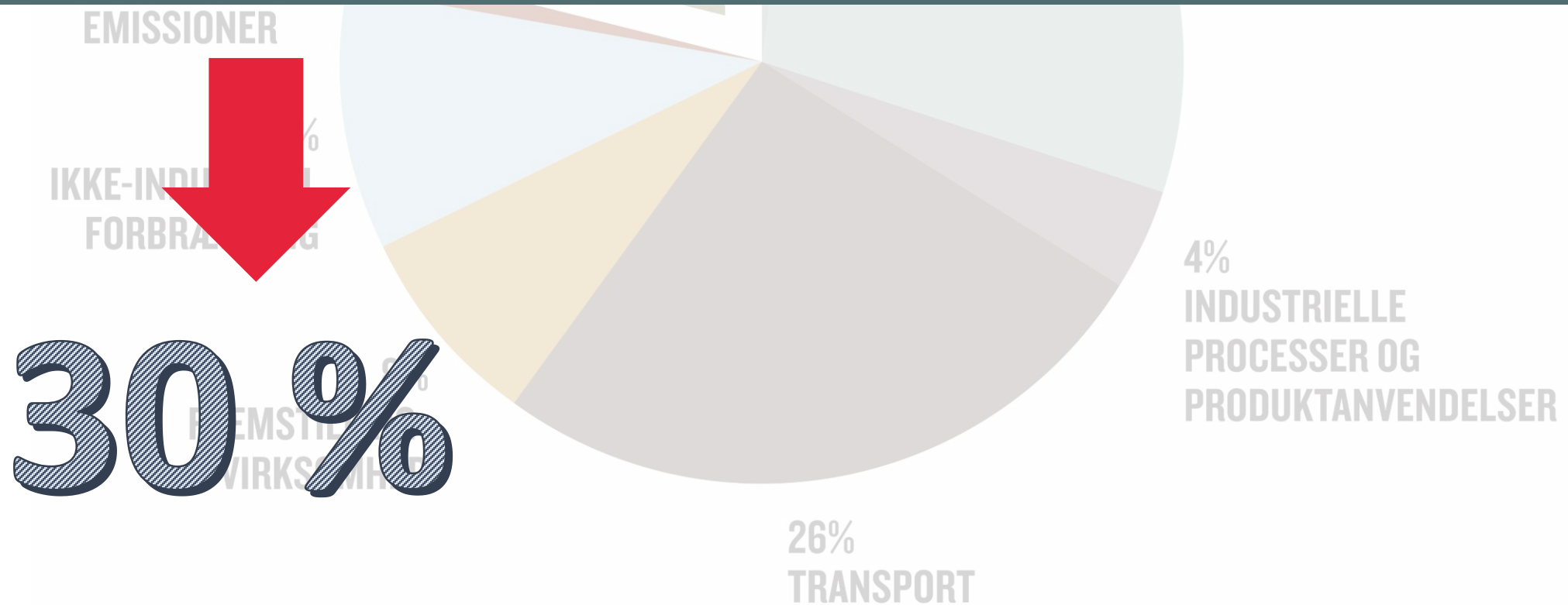
KLIMAGASSER I LANDBRUGSSEKTOREN

DANMARK 2017

TOTAL: 50,5 Mt CO₂e

LANDBRUG INKL. LULUCF & ENERGI: 15 Mt CO₂e

UDLEDNINGER I LANDBRUGET

Enterisk fermentering (fordøjelse hos
drøvtyggere)

CH₄ fra husdyrs fordøjelse

Gødning

primært CH₄ fra gylle

Jord

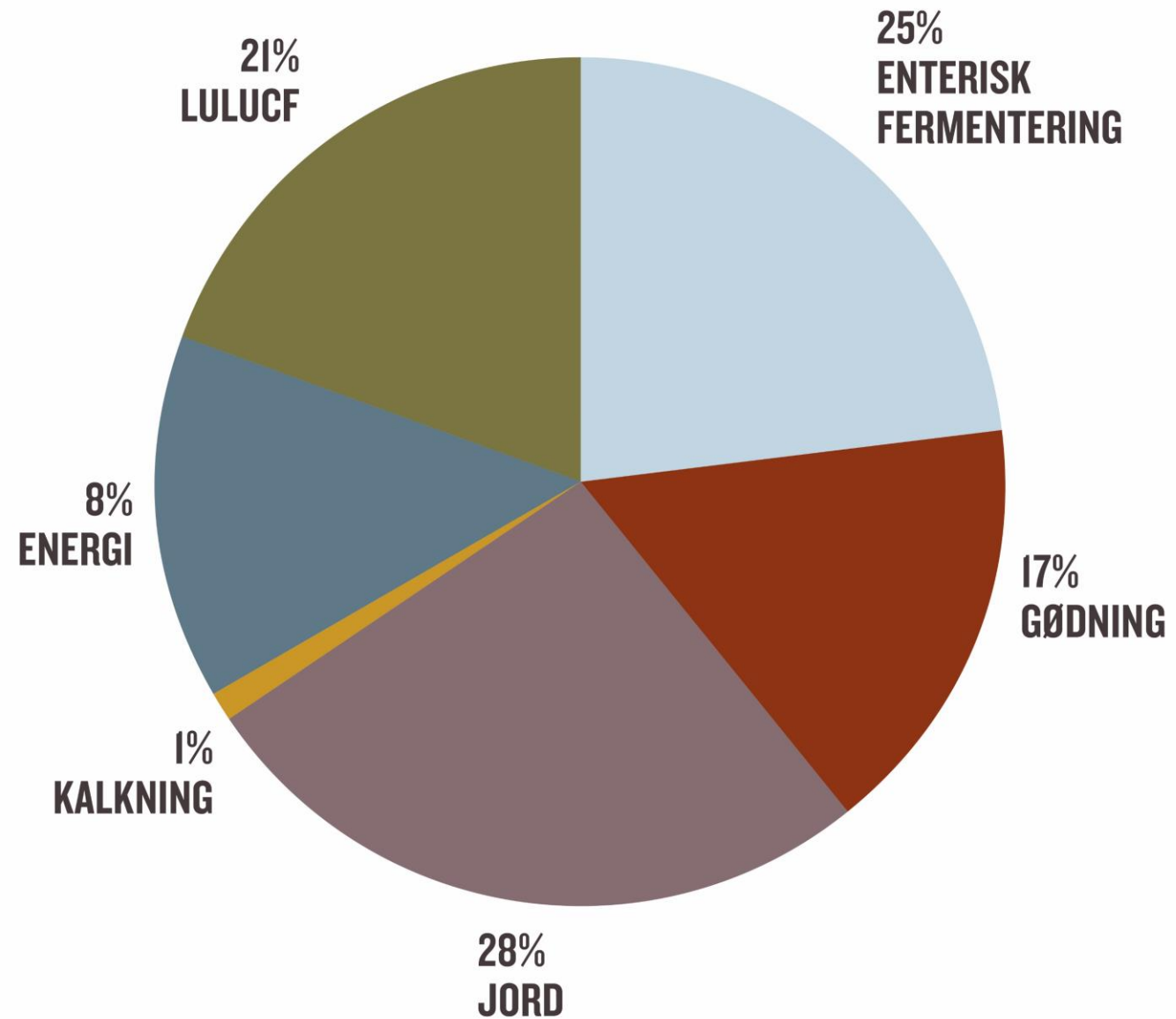
N₂O fra gødning og planterester

Energi

primært fra brændstoffer

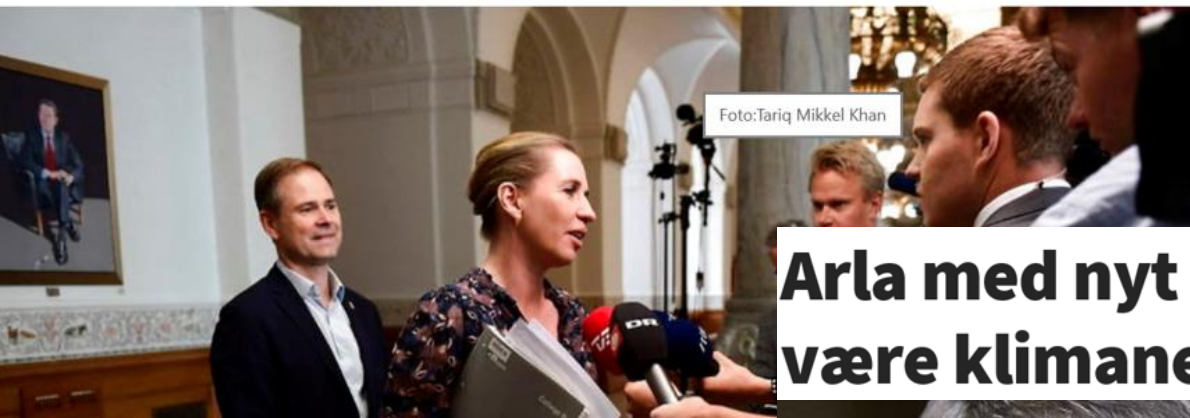
LULUCF

primært fra dyrkede lavbundsarealer

Tre røde partier er enige om klimamål på 70 procent

Ifølge et af partierne i forhandlingerne om dannelsen af en ny regering er en fælles klimamålsætning på plads. Det skriver Ritzau.

Arla med nyt 2050-mål: Al mælk skal være klimaneutral

8. AUG 11:24

FN's Klimapanel: Landbruget spiller afgørende rolle

- > August bliver mere våd end den plejer
- > Det vil den nye regering: Grøn støtte, fordobling af økologi og jordreform
- > Merrild i debat: Reduceret dansk landbrug hjælper ikke klimaet
- > Madspild større klimasynder end oksekød

Tre røde partier er enige om klimamål på 70 procent

Ifølge et af partierne i forhandlingerne om dannelsen af en ny regering er der enighed om et klimamål på 70 procent på plads. Det skriver Ritzau.

Landbrugets klimaregnskab, fordi deres bøvses sender en masse af den meget klimabelastende metan

VORES KLIMA

Bredt flertal ønsker klimaregnskaber i landbruget

Klimaregnskaber er et redskab for landmanden, mener Økologisk Landsforening, som har spurgt partierne om deres holdning. Der er opbakning fra et bredt flertal. Enigheden er mindre udtalt, når det gælder klimamål for landbruget.

kal

Opinion: Landbruget spiller en rolle

Landbruget plejer at være en vigtig del af vores økonomi, og det er en god ting. Men landbruget spiller også en rolle i vores klima. Landbruget kan hjælpe med at reducere vores CO2-udslip, hvis vi får lov til at dyrke økologisk landbrug. Landbruget kan også hjælpe med at reducere vores vandforbrug, hvis vi får lov til at dyrke økologisk landbrug. Landbruget kan også hjælpe med at reducere vores forurening, hvis vi får lov til at dyrke økologisk landbrug. Landbruget kan også hjælpe med at reducere vores klimabelastende metan, hvis vi får lov til at dyrke økologisk landbrug. Landbruget kan også hjælpe med at reducere vores klimabelastende metan, hvis vi får lov til at dyrke økologisk landbrug. Landbruget kan også hjælpe med at reducere vores klimabelastende metan, hvis vi får lov til at dyrke økologisk landbrug. Landbruget kan også hjælpe med at reducere vores klimabelastende metan, hvis vi får lov til at dyrke økologisk landbrug.

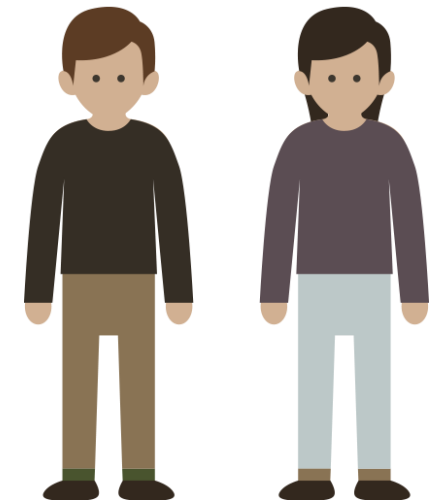
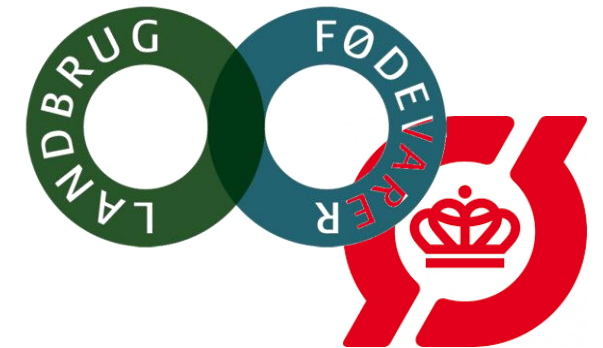

FORVENTNINGER TIL FØDEVAREPRODUKTIONEN

39 % reduktion
TRANSPORT,
LANDBRUG & BOLIG

2005 → 2030

”

At udvikle et klimaværktøj, der giver landmanden mulighed for at sætte effektivt ind for at reducere sin bedrifts klimaaftryk gennem bedriftsspecifikke klimatiltag.

DRIVHUSGASSER
I LANDBRUGET

METAN

LATTERGAS
N₂O

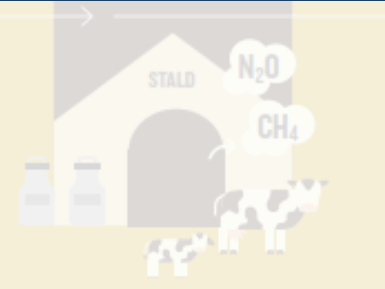
CO₂

ET

MOTIVATIONSVÆRKTØJ

Favner virkelighedens kompleksitet
Bygger på videnskabelige resultater og gårdens tal
Skal være nemt at bruge

VEDVARENDE
ENERGI

ng

og

tekt

PRODUKTIONSGRENE

2019: Planteavl, kød- og mælkeproduktion

2020: Fjerkræ-, svine- og grøntsagsproduktion

Økologisk produktion

PRODUKTIONSGRENE

2019: Planteavl, kød- og mælkeproduktion

2020: Fjerkræ-, svine- og grøntsagsproduktion

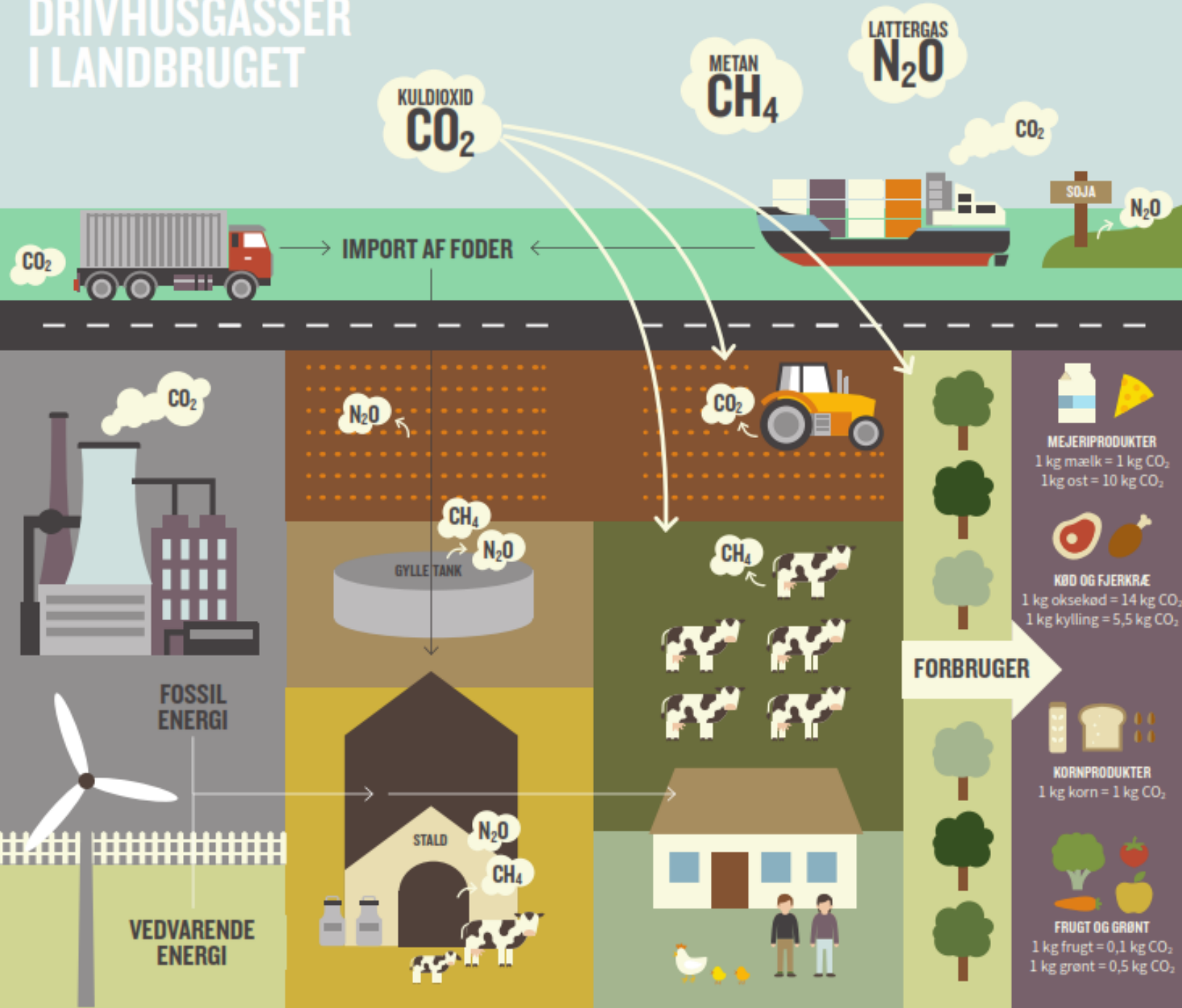
Økologisk produktion

OMFANG & STRUKTUR

Helhedsbetragtning energiforbrug og -produktion, kulstofopbygning, metan- og lattergasudledning

DRIVHUSGASSER I LANDBRUGET

Overblik over
klimabelastning
+
Handlinger og
deres klimaeffekt

IMPORT / EKSPORT

Foder

Maskinarbejde

Vedvarende energi

Gødning +
dyr

over
stning

ger og
æffekt

DRIVHUSGASSER
I LANDBRUGET

METAN

LATTERGAS
N₂O

CO₂

CO₂

FOSSIL
ENERGI

VEDVARENDE
ENERGI

1 kg grønt = 0,5 kg CO₂

PRODUKTIONSGRENE

2019: Planteavl, kød- og mælkeproduktion

2020: Fjerkræ-, svine- og grøntsagsproduktion

Økologisk produktion

OMFANG & STRUKTUR

Helhedsbetragtning energiforbrug og -
produktion, kulstofopbygning, metan- og
lattergasudledning

Anerkendte metoder og data

DATAKILDE:

Bedrifts-specifikke tal

Nationale tal

IPCC default tal

	A	B	C
1			
2			
			Forklaring/Kilde
			Maximum metan produktion - IPCC default
		oder	Denne skal evt. kunne ændres på baggrund af foderplan
			Combustion factor - IPCC default (90 %)
			IPCC default (2,7)
			IPCC default
			IPCC default (0,03) - Calcium ammonium nitrat
			IPCC default (0,2)
			EF - IPCC default (1 %)
			EF - IPCC default (1 %)
			EF - IPCC default - afhænger af dyretype (1-2 %)
			EF - IPCC default (1 %)
			IPCC default - afhænger af gødningstype
			EF - IPCC default (1 %)
			IPCC default (0,07)
			IPCC default - afhænger af organisk indhold i jorden
			EF - IPCC default (1 %)
			EMEP/EEA default (8 %)
			Opdelt på type - EMEP/EEA guidebook ellers DK gennemsnit
			EMEP/EEA default (13 %)
			DK default (7 %)
			Normtal - afhænger af gødningstype
			Normtal - afhænger af staldtype
			EF - Default fra EMEP/EEA guidebook (2,6 %)
			Default fra EMEP/EEA guidebook - afhænger af gødningstype
			EF - Default fra EMEP/EEA guidebook (2,6 %)
			EMEP/EEA default (4 %)
			Beregnet - afhænger af gødningstype, afgrødestatus, udbringningstidspunkt og -metode
			Metan Conversion Factor- Modelberegnet - Afhænger bl.a. af opholdstid for gødning i stald
			Normtal - Afhænger af stald- og gødningstype
			Per afgrødetype - DK beregnet eller kan beregnes hvis detaljeret data findes for besætningen (se "Oversigt")
			Per afgrødetype - DK beregnet eller kan beregnes hvis detaljeret data findes for besætningen (se "Oversigt")
			Normtal - Total N ab Dyr
			Normtal eller måske den vil kunne beregnes ud fra foderplan
			Normtal eller måske den vil kunne beregnes ud fra foderplan
			Normtal eller måske den vil kunne beregnes ud fra foderplan
			Normtal eller måske den vil kunne beregnes ud fra foderplan
			Tørstof procent i halm/strå - DK default (85 %)
28	EFNOx - husdyrgødning udbragt på mark	% NOx-N af N	
29	EFNOx - slam og anden organisk gødning	% NOx-N af N	
30	EFUdbringning	% NH3-N af N	
31	MCF	%	
32	N ab Lager	kg pr dyr	
33	N indhold i rester over jorden	N/ha	
34	N indhold i rester under jorden	N/ha	
35	NabDyr	kg pr dyr	
36	TAN ab Dyr	kg pr dyr	
37	TAN ab Lager	kg pr dyr	
38	TAN ab Stald	kg pr dyr	
39	Ton gødning ab Dyr	ton pr dyr	
40	TS%	%	

PRODUKTIONSGRENE

2019: Planteavl, kød- og mælkeproduktion

2020: Fjerkræ-, svine- og grøntsagsproduktion

Økologisk produktion

OMFANG & STRUKTUR

Helhedsbetragtning energiforbrug og -produktion, kulstofopbygning, metan- og lattergasudledning

Anerkendte metoder og data

Udviklet i et bredt samarbejde med erhvervet

Økologisk Landsforening
SEGES
DCE (DCA)
Landmandspanel
Workshop

BREDT SAMARBEJDE

PRODUKTIONSGRENE

2019: Planteavl, kød- og mælkeproduktion

2020: Fjerkræ-, svine- og grøntsagsproduktion

Økologisk produktion

OMFANG & STRUKTUR

Helhedsbetragtning energiforbrug og -produktion, kulstofopbygning, metan- og lattergasudledning

Anerkendte metoder og data

Udviklet i et bredt samarbejde med erhvervet

Automatisering af dataindsamling

Gennemskueligt – kan udvikles og udbygges

løbende

PRODUKTIONSGRENE

2019: Planteavl, kød- og mælkeproduktion

2020: Fjerkræ-, svine- og grøntsagsproduktion

Økologisk produktion

OMFANG & STRUKTUR

Helhedsbetragtning → energiforbrug og -produktion, kulstofopbygning, metan- og lattergasudledning

Anerkendte metoder og data

Udviklet i et bredt samarbejde med erhvervet

Automatisering af dataindsamling

Gennemskueligt – kan udvikles og udbygges løbende

FREMTID

Yderligere automatisering af dataindsamling

Undervisning i værktøjet (rådgivere)

Fokus er på
LANDMANDEN

